

Č.j. : 26/2007/a

Školní vzdělávací program

„Čtyři roční období“

Vypracovaly: Procházková Eva

Kasmanová Jaroslava

Obsah

Úvod k ŠVP.....	3
-cíle vzdělávání	
- obsah vzdělávání	
- kritéria a podmínky přijímání	
- materiální podmínky	
- personální podmínky	
-ekonomické podmínky	
- bezpečnost	
- podmínky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	
- platnost dokumentu	
1. Získané kompetence.....	6
2. Rozdělení činností ŠD.....	7
3. Čtyři roční období.....	8
3.1 Podzim.....	8
3.2 ZIMA.....	9
3.3 JARO.....	10
3.4 LÉTO.....	11
4. AKCE VE ŠD.....	12
5. PROJEKT.....	12
5.1 Vánoce o něco dříve.....	12
6. Příloha k bodu 5.....	15
7. Příloha k bodu 6.....	16
8. Příloha k bodu 10.....	17
Příloha - Vnitřní řád školní družiny	

Úvod k ŠVP

ŠD slouží výchově, vzdělávání a rekreaci žáků. ŠVP pro naši šk.družinu jsme nazvali „Čtyři roční období“.

V těchto obdobích si klademe za cíl vytvořit tematické okruhy, které budou procházet napříč průřezovými tématy. Cílem naší práce je výchova dětí ke zdravému životnímu stylu, posilování komunikačních dovedností, zvyšování sociálních kompetencí, schopnost dětí najít své místo ve skupině a ve společnosti, formování životních postojů a výchova k odstraňování nedostatků v psychické regulaci chování.

Naším **cílem vzdělávání** je poskytovat dětem co nejvíce vědomostí a dovedností. Vyžadujeme od nich vyjádření postojů k určitým situacím:

- * vedení dětí k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů
- * rozvoj osobnosti člověka
- * získání všeobecného vzdělání a přehledu
- * pochopení a uplatňování zásad demokracie a právního státu, základních lidských práv a svobod, úmluva o právech dítěte, každý má svá práva, ale i povinnosti
- * utváření vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k etnické, národní, kulturní, jazykové a náboženské skupině
- * pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů
- * poznání světových a evropských kulturních hodnot a tradic
- * získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a ochraně zdraví
- * podněcování k poznání a rozvíjení vlastních schopností v souladu s reálnými možnostmi a uplatňování jich spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Činnosti ŠD dělíme na pravidelné, příležitostné akce a spontánní aktivity.

Vychovatelka při těchto činnostech zajišťuje nejen bezpečnost, ale také navozuje a motivuje vlastní aktivitu dětí. Řízené a spontánní činnosti na sebe přirozeně navazují.

Činnosti jsou přiměřené věku dětí a jejich momentálnímu stavu. Děti je vykonávají dobrovolně na základě vzbuzeného zájmu a motivace. Snažíme se, aby činnosti byly pokud možno pestré.

Obsah činnosti :

Tematicky při tvorbě ŠVP pro ŠD budeme vycházet ze vzdělávacích oborů, které jsou v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání, který je na škole.

Vychovatelky zjistí konkrétní obsah učiva žáků příslušného stupně ZŠ a výstupy – tj. co by měl žák znát. Tyto vědomosti a dovednosti žáků budou dále rozvíjet, prohlubovat a upevňovat zábavnou formou : soutěžemi, hádankami, kvízy, besedami, hrami a pod.

Do vzdělávacího programu zahrnujeme nejen jednotlivé činnosti, ale také návaznost na další aktivity, jejich využívání pro celkové výchovné působení.

Školní družina se při tvorbě ŠVP nejvíce inspirovala kapitolou Člověk a jeho svět, která je stanovena pro 1. stupeň ZŠ.

Kritéria a podmínky přijímání

Podmínky docházky do ŠD a podmínky doby odchodu či vyzvedávání žáků ze ŠD jsou dány již při přihlašování žáka, neboť tyto informace musí uvést zákonný zástupce žáka do zápisního lístku, který slouží jako přihláška do ŠD a zároveň jako základní informace pro vychovatelky.

1. žáci 1.-3. ročníku
2. žáci 4. ročníku
3. žáci 5. ročníku

V případě převýšení kapacity v jednotlivých bodech bude rozhodovat los za účasti všech zájemců o umístění do školní družiny.

Materiální podmínky

Užívané prostory ŠD ,3 třídy v budově školy. Možnost užívání dalších prostor základní školy : školní jídelna, tělocvična, keramická dílna a za příznivého počasí zahrada a školní hřiště. Každá herna vybavena novým nábytkem, výškově stavitelnými židlemi a stoly, televizor, počítače, hrací kouty, stolní fotbal a hokej. Velké množství didaktických her, stavebnic atd.

Personální podmínky

Činnost družiny zajištěna 2 vychovatelkami.

Ekonomické podmínky

Provoz družiny je hrazen z prostředků zřizovatele, z prostředků ze státního rozpočtu (platy vychovatelek) a z poplatků za školní družinu.

Bezpečnost žáků

Žáci docházející do školní družiny, dodržují pravidla kulturního chování. Žáci se nesmějí dopouštět projevů rasismu a šikanování. Úmyslně neničí zařízení školy, zařízení ŠD. Žáci jsou povinni řídit se pokyny vychovatelek a dalších oprávněných osob. Zjistí-li žák ztrátu osobní věci, oznámí tuto skutečnost neprodleně vychovatelce.

Žák nesmí bez vědomí učitelky opouštět oddělení, zdržovat se na chodbě, v šatně, na WC, nesmí otevírat okna.

Za žáka, který měl být v ŠD a nedostavil se, vychovatelka nezodpovídá.

Na počátku školního roku při zahájení činnosti školní družiny jsou žáci seznámeni s pravidly bezpečného chování ve školní družině a klubu. Žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v jiných lokalitách školní družiny a klubu a na vycházkách. V průběhu roku, pokud je čeká nová činnost, jsou poučeni o pravidlech bezpečnosti pro konkrétní práci. Pobyť v tělocvičně nebo odborných učebnách, např. v učebně s počítači, se řídí řády těchto učeben.

Bezpečnost žáků ve školní družině se řídí pravidly bezpečnosti tak, jak jej určuje Školní řád školy.

Podmínky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákům s těmito potřebami se vychovatelky věnují individuálně. Po předchozí písemné dohodě s rodiči je možné částečné vypracování domácích úkolů. Při různých činnostech je respektováno jejich pracovní tempo.

Platnost dokumentu

Tento dokument je platný od 1.9.2007

1. Získané kompetence

Děti získají tyto kompetence:

Kompetence k učení: učí se s chutí, započatou práci dokončí, umí zhodnotit své výkony, učí se nejen spontánně, ale také vědomě, klade si otázky a hledá na ně odpovědi, všímá si souvislostí mezi jevy, získané vědomosti dává do souvislostí, získané zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.

Kompetence k řešení problémů: všímá si dění i problémů a tyto mu jsou motivací k řešení dalších problémů a situací, při řešení situací užívá logických, matematických i empirických postupů, chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli, rozlišuje správná a chybná řešení, spontánně vymýšlí nová řešení. Započaté činnosti dokončuje.

Komunikativní kompetence: ovládá řeč, vyjadřuje vhodně formulovanými větami myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, dokáže vyjadřovat své pocity řečí, gestem i dalšími prostředky. Komunikace je kultivovaná.

Sociální a interpersonální kompetence: samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné a nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit, ve skupině spolupracuje, dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis, je schopen respektovat jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

Činnostní a občanské kompetence: učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, uvědomuje si svá práva i práva druhých, dbá na své osobní zdraví i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské).

Kompetence k trávení volného času: orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v

organizovaných skupinových i individuálních činnostech, umí říci „ne“ nevhodným nabídkám na využití volného času.

2. Rozdělení činností ŠD

Činnosti ŠD dělíme na:

- 1) **Odpočinkové činnosti** – vyprávíme si zážitky, debatujeme o právě probíhajících událostech. Předčítáme si z dětských knih a časopisů, posloucháme písně a příběhy, sledujeme filmy, hrajeme klidné hry u stolků.
Odpočinkové činnosti zařazujeme ráno před vyučováním, po obědě a podle potřeby i v průběhu odpoledne.
- 2) **Rekreační činnosti** – převažuje v nich aktivní odpočinek. Zejména pohybové, sportovní a manuální aktivity. Tyto činnosti probíhají ve skupinách.
- 3) **Zájmové činnosti** – nejčastěji skupinová činnost, občas i individuální. Při činnostech rozvíjíme praktické dovednosti, znalosti i pohybovou dovednost dětí.
- 4) **Příprava na vyučování** – probíhá formou didaktických her, soutěží a uplatňování školních poznatků při různých příležitostech (vycházky, ...). Doplnujeme poznatky při praktických činnostech. Vzhledem k provozním možnostem naší ŠD nevypracováváme s dětmi domácí úkoly.

3. Čtyři roční období

3.1 *PODZIM*

Člověk a jeho svět – Naše škola, družina

Malujeme zážitky z prázdnin

Naše rodina, vztahy v rodině, příbuzní

Rozvíjení slovní zásoby

Člověk a společnost – Chování k učitelům, ke spolužákům

Šikana

Člověk a příroda - Pozorujeme barvy podzimu

Určování stromů

Ochutnáváme a poznáváme ovoce a zeleninu

Sběr kaštanů a žaludů pro zvířátka

Umění a kultura - Básně o podzimu, společná četba knih

Ilustrace přečtených pohádek

Miska s ovocem

Filmy a pohádky s přírodní tematikou

Člověk a zdraví - Bezpečná cesta do školy a domů

Seznámení s bezpečnostními a hygienickými předpisy ve ŠD

Význam ovoce a zeleniny pro zdraví člověka

Pohybové hry

Člověk a svět práce - Práce s modelínou

Práce s přírodninami

Obrázky s podzimní tematikou

Dodržování bezpečnosti při práci

3.2 ZIMA

Člověk a jeho svět - Vánoční zvyky u nás a ve světě (internet)

Naše obec, služby v obci

Místo dítěte v rodině, práva a povinnosti, úcta

Člověk a společnost – Základy společenského chování

Stolování

Člověk a příroda -

Krmíme zvířátka v lese

Pozorujeme stopy zvěře ve sněhu

Ochrana přírody

Poznávání přírody při vycházkách

Umění a kultura -

Vyrábíme přáníčka, kreslíme Mikuláše, čerta a anděla

Mikulášská diskotéka

Kreslíme krmítka a ptáčky, zimní radovánky

Básně a písně, poslech písní

Filmy a pohádky se zimní tematikou

Společná četba knih

Člověk a zdraví -

Správné oblékání, vycházky, stavění sněhuláků

Nebezpečí úrazu, náledí, rampouchy, zimní sporty

Správné čištění zubů

Otužování

Tanec, pohybové hry, míčová průprava

Člověk a svět práce - Používání tradičních i netradičních materiálů
Drobné dárky, dodržování bezpečnosti při práci
Zdobení stromečku a vánoční úprava ŠD

3.3 JARO

Člověk a jeho svět - Žijeme na Zemi
ČR, Evropská unie
Vycházky do okolí školy, historie naší obce
Dopravní výchova, jízda na kole - jeho vybavení
Didaktické hry s dopravní tematikou
Jednoduché testy
Velikonoční zvyky a obyčeje u nás a ve světě (internet)

Člověk a společnost - Historie našeho státu
Způsob života dnes a v minulosti
Den matek – dárky pro maminky

Člověk a příroda - Probouzení jara – Velikonoce
Poznáváme jarní rostliny, zvířata a jejich mláďata
Beseda o ochraně přírody

Umění a kultura - Březen – měsíc knihy, návštěva knihovny
Seznamujeme se s autory a ilustrátory dětských knih, společná četba
Čteme nahlas, dbáme na správnou výslovnost, jazykolamy
Básně a písně o jaru
Velikonoční koledy, zdobení vajec

Poslech písní, hudební hádanky

Filmy a pohádky s dopravní tematikou

- Člověk a zdraví - Tanec, sportovní soutěže, turnaj ve vybíjené
Správné a účelné oblékání
Důležitost vitamínů pro zdraví člověka – předcházení nemocem
Besedujeme o škodlivosti kouření, pití alkoholu, o drogách
- Člověk a svět práce - Práce na zahradě, dodržování bezpečnosti při práci
Koláže s použitím různých materiálů
Zdobení vajíček
Tvořivé hry se stavebnicemi

3.4 LÉTO

- Člověk a jeho svět - Poznávání kultur jiných států, jejich odlišnosti
Národnosti a rasy – respektování odlišností kulturních, etnických, atd.
Malování budov v naší obci
Den dětí – oslava, diskotéka, sportovní soutěže
- Člověk a společnost – Chování ke zdravotně postiženým a starým lidem
Řešení složitých situací, pravdomluvnost
Schopnost objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování
Beseda o tom, jak budeme trávit prázdniny
- Člověk a příroda - Krásky naší Země (internet)
Podnebí, počasí
Likvidace odpadů, třídění
Den Země
- Umění a kultura - Seznámení s hudebními nástroji

Malované písničky

Společná četba knih

Vztah k uměleckým dílům, malíři, sochaři

Kreslení v přírodě

Člověk a zdraví -

Péče o své zdraví, první pomoc

Jak se chovat o prázdninách

Závodivé hry, běh s překážkami, tělesná zdatnost

Sportovní chování

Člověk a svět práce - Skládanky z papíru

Vyšívání

4. AKCE VE ŠD

- 1) Mikulášská diskotéka
- 2) Vánoční setkání se spaním ve ŠD – Vánoce o něco dříve
- 3) Turnaj ve stolním fotbalu
- 4) Soutěž družstev ve stavění sněhuláků
- 5) Soutěž ve znalostech dopravní tematiky – test
- 6) Den dětí – soutěžní odpoledne s odměnami
- 7) Skupinový projekt – jak se žije v ... (země EU) – internet
- 8) PROJEKT

5. Projekt

5.1 Vánoce o něco dříve

(předvánoční oslava se spaním ve ŠD)

Cíl projektu: Seznamování s vánočními zvyky a obyčeji u nás i ve světě. Přispívat k utváření dobrých mezilidských vztahů mezi dětmi. Uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci s vědomím svých práv, povinností a uplatňování zásad slušné komunikace. Soutěžit v duchu fair play. Uvědomit si význam lesa a rozeznat jehličnaté stromy. Bezpečně zacházet s pomůckami.

Cílová skupina žáků: děti ze 2. ročníku

Časový plán projektu: příprava 1 týden

Motivace: Projekt bude zahájen zazvoněním zvonečku. Kouzelný zvoneček nám připomíná, že se blíží Vánoce. Pomocí něho si vykouzlíme kousíček Vánoc už dnes. Následuje diskuze o tom, jak se děti na Vánoce těší a jak je slaví doma. Probírá se, co všechno k Vánocům patří. Diskutujeme s dětmi o tom, co bychom měli dělat, abychom náš pobyt prožili co nejlépe. Ubytujeme se.

Činnosti:

1) Vánoce ve světě

Děti vyhledávají na internetu informace o vánočních oslavách a zvycích ve světě. Dělají si poznámky a potom se o své poznatky podělí s ostatními.

2) Soutěže v tělocvičně

a) lovíme kapra

b) soutěž družstev – kdo přinese největší počet dárků na určené místo

c) hra na krále

3) Slavnostní večeře v jídelně

Starší děti připraví pro své spolužáky slavnostní stůl. Ujmou se rolí číšníků a servírek. Vyberou mezi sebou žáka, který přednese slavnostní přípitek.

4) Vánoční koledy

V jídelně si poslechneme vánoční koledy. Nejznámější z nich si společně zazpíváme. Kdo najde odvahu, může zpívat sám.

5) V malém testu vyzkoušíme své znalosti. Budeme škrtat názvy potravin a pokrmů, které se obvykle nejedí na Štědrý den. Potom se pokusíme sestavit vhodný jídelníček na Štědrý den.

6) Pohádkový test

7) Vánoční nadílka, rozbalování dárků, hry s novými hračkami ve skupinkách

8) Příprava na spaní. Osobní hygiena. Spaní.

9) Snídaně

Mladší děti připraví stůl k snídani. Děti si samy namažou pečivo.

10) Vánoční přání

Každé dítě dostane okopírované vánoční přání se spoustou chyb. Jeho úkolem bude chyby nalézt a opravit. Potom si vyrobí podle své fantazie vánoční přání samo. Na tabuli napíšeme správný text přání a děti si ho opíší.

Pomůcky: čtvrtky, tužky, pastelky, barevné papíry, lepidlo, nůžky, šablony, barevné stužky

11) Vánoční svícen

Děti vyrobí svícen. Dostanou špalíček dřeva s hřebíkem, na který upevní svíčku. Pomocí lepící pistole připevní nasbírané větvičky, drobné ozdoby, oříšky, ... na špalíček. Svícen si odnesou domů.

Pomůcky: dřevěný špalík s hřebíkem, větvičky jehličnatých stromů, lepící pistole, drobné vánoční ozdoby, sušené plátky pomeranče, oříšky, skořice, sušené plátky jablek, barevné stužky, svíčka

Úklid a rozchod dětí.

Hodnocení projektu

Po ukončení projektu žáci v kolektivu shrnou poznatky a dojmy, které během realizace projektu získali. Celý projekt zdokumentujeme fotografiemi, které zveřejníme na internetu.

Příloha k bodu 5

Jablka, voda, lentilky, broskve, rajská polévka, džus, salám, špenát, zelí, okurkový salát, vánočka, smaženice z hub, smažený kapr, řízek, kuře, rybí polévka, kečup, chléb, špagety, čočka. Čaj, perníčky, vánoční kuba, ryba na černo, víno, kakao, med, hamburger, lízátko, pizza, hrachová kaše, olomoucké tvarůžky, mrkev, palačinky, bílá klobása.

Jídelníček

Snídaně:

Oběd:

Večeře:

Příloha k bodu 6

Pohádkový test

- 1) Jak se jmenuje pohádka, ve které chudé děvče musí sehnat v zimě jahody?
(O dvanácti měsíčkách)
- 2) V které pohádce byste se přejedli krupicové kaše?
(Hrnečku vař)
- 3) V které pohádce vám uvaří kouzelný ubrousek?
(Tři veteráni, Obušku z pytle ven)
- 4) Jak se jmenoval malý chlapeček, který mohl spát ve skořápce od ořechu?
(Paleček)
- 5) Jak se jmenoval chlapec, který dokázal spolknout koně i s vozem?
(Otesánek)
- 6) Které jméno patří v pohádkách nejchytřejšímu, nebo naopak nejhloupějšímu chasníkovi?
(Honza)
- 7) Vzpomenete si na jména Sněhurčinych trpaslíků?
(Kejchal, Stydlín, Dřímál, Štístko, Rejpal, Prófa, Šmudla)
- 8) Víte, ke komu patří Křemílek?
(Vochomůrka)
- 9) Víte ke komu patří motýl Emanuel?
(Maková panenka)
- 10) Znáte jména kocourů z pohádek?
(Mikeš, Modroočko)

Příloha k bodu 10

svoboda Nad úpou

Milý Pět'o,

Přeji ti krásný prožit'ý vánočních svádou,

Bohatého ježížka avše nejlepčí do příštího roku.

Moc pozdravuj bráchu Filipa.

Měj se heski.

Andreja

Projednáno na pedagogické radě 21.6.2007

Mgr. Jan Hainiš – ředitel školy